

Hrvatska Izbor urednika

Je li vaša kuća dom 'tihog ubojice'? Doznajte kako izmjeriti radon i koliko to košta

Objavio Vlatka Polšak Palatinuš - 14. studenoga 2024. u 20:15

Izvor: iStock by Getty images

Pitanje radioaktivnog plina radona kojeg nalazimo u tlu gotovo je potpuno zanemareno u Hrvatskoj. Ovaj radioaktivni plin kojem 'tepaju' kao tihom ubojici, uzrokuje nepušački karcinom pluća. Dok EU, a posebno SAD rade na svjesnosti o radonu i na uklanjanju posljedica zračenja, u Hrvatskoj smo u povojima. Rijetki uopće znaju što je radon i koje su moguće posljedice izlaganja ovom radioaktivnom plinu po ljudsko zdravlje. Pojedini dijelovi Hrvatske izloženiji su djelovanju radona, a mjerenja su obavljena u mnogim vrtićima i školama. U pojedinima – rezultati su katastrofalni. Kroz seriju tekstova portal Narod.hr problematizira način na koji država rješava ovaj problem, jesu li nadležni u školama i vrtićima svjesni visoke koncentracije radona u prostorima u kojima borave djeca, odgovorit na pitanje možete li sami izmjeriti koncentraciju radona u svom domu, kako radon konkretno utječe na zdravlje i slično.

Tekst se nastavlja ispod oglasa

Ljudi su izloženi ionizirajućem zračenju koje može doći iz prirodnih ili umjetnih izvora. Količina zračenja koju čovjek godišnje primi ovisi o tome što jede, gdje živi, čime se bavi i koje medicinske postupke koristi.

Procjenjuje se da je prosječna osoba u Europi izložena 4 mSv zračenja godišnje, prema [Europskom kodeksu protiv raka](#).

Pojedinačna najjača doza zračenja dolazi od prirodnog, radioaktivnog plina radona kojem smo izloženi u našim domovima, školama i radnim mjestima, a količina se znatno razlikuje ovisno o lokaciji.

Tekst se nastavlja ispod oglasa

Možda će vas zanimati

Koliko radioaktivnog plina radona ima u hrvatskim vrtićima i školama: Pogledajte porazne rezultate mjerenja

16. listopada 2024. u 19:30

51 posto prirodnog zračenja dolazi od radona

U godišnjoj efektivnoj dozi izloženosti pojedinca ukupnom zračenju prema najveći udio zračenja dolazi udisanjem radona i to čak 51 posto. Zračenja iz ostalih prirodnih izvora odnose se recimo i na kozmičko zračenje kojem smo izloženi.

Ovisno o sastavu tla glavni izvori radona u kućama je tlo koje je neposredno ispod kuće. Gotovo 90 posto radona u kućama dolazi upravo iz tla dok se manji postotak nalazi u građevnom materijalu, podzemnim vodama te u zemnom plinu.

"Pritom se parametri koji utječu na koncentraciju radona u kućama mogu podijeliti na prirodne (geološki sastav i struktura tla, klimatski i meteorološki parametri) i tehničke odnosno tehnološke (način gradnje objekata za stanovanje (broj i veličina mikropukotina u kući koje su u neposrednom kontaktu s tlom) te životne navike ljudi (provjetravanje prostorija, način zagrijavanja i sl.).

Zbog ovako velikog broja različitih parametara koji direktno ili indirektno definiraju koncentraciju radona u kućama, praktično je nemoguće izraditi zadovoljavajući model koji će predvidjeti koncentraciju radona u kući.

Tekst se nastavlja ispod oglasa

Stoga je neposredno mjerenje jedini ispravan put ka procjeni rizika od radona", piše na stranicama Ravnateljstva civilne zaštite.

>Znate li što je radon, radioaktivni plin kojeg zovu i tihi ubojica?

S obzirom na sastav tla, stanovnici **Gorskog Kotara, Like, Istre, Banovine i karlovačkog područja** najizloženiji su djelovanju ovog radioaktivnog plina.

Iako je glavna i odgovorna ustanova za borbu protiv radona Sektor za radiološku i nuklearnu sigurnost pri Ravnateljstvu civilne zaštite(MUP), **oni nam niti nakon gotovo dva i pol mjeseca nisu odgovorili na opširan upit vezan za radon.**

Tekst se nastavlja ispod oglasa

No, doznali smo tko provodi mjerenja radona u kućanstvima, koliko za to trebate izdvojiti i kako se radon mjeri.

Tko provodi mjerenja i koliko to košta?

Kako bi se odredila razina radona u domu, nužno je izmjeriti koncentraciju radona u zraku u zatvorenom. Radon se često mjeri s pomoću malih plastičnih detektora koji se stavljaju u dom na nekoliko tjedana kako bi se pravilno izmjerila prosječna koncentracija radona. Za većinu mjerenja radona ti se detektori moraju radi analize vratiti u laboratorij.

Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada od 2024. godine je jedini stručno-tehnički servis u RH akreditiran i ovlašten od strane MUP-a za mjerenje radona.

Ako želite znati kolika je koncentracija radona u vašoj kući trebate poslati upit na ovu e-mail adresu: radioaktivnost@imi.hr

Tekst se nastavlja ispod oglasa

Kako nam odgovaraju u Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada, nakon što pošaljete upit, dobit ćete od njih konkretne informacije.

Usluga mjerenja košta 50 eura bez PDV-a i uključuje dostavu detektora na kućnu adresu s detaljnim uputama. Radi se o detektorima nuklearnih tragova, mjerenja sukladno Normi ISO 11665-4:2021.

Naručitelj plaća uslugu tek kad Institut zaprimi detektor nakon 90 dana izlaganja. Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada, tj. njihov Zavod za zaštitu od zračenja jedini je ovlašteni stručno-tehnički servis za mjerenje radona.

Mjerenja u domovima u 2024. nije bilo

Na pitanje koliko su takvih upita i narudžbi imali u prošloj godini, odgovaraju:

“Narudžbe mjerenja privatnim osobama u 2024. godini nismo imali, bilo je svega nekoliko upita. Što se tiče mjerenja u javnim objektima, imali smo dva mjerenja do sada”.

Koliko je takvih mjerenja bilo ranijih godina, ne znaju jer su ovlašteni za mjerenje radona od 2024.

Ovo je u hrvatskoj jedini službeni i certificirani način za mjerenje radona. Iako ga provodi javna institucija, testiranje na radon građani i dalje plaćaju **50 eura plus PDV**.

Na internetu se mogu već za 10 dolara naći jednostavni detektori za mjerenje koncentracije radona, no pitanje je tko će očitati mjerenja ukoliko detektor niste naručili od Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada.

How to Use Your Radon Test Kit

Uz to, od 60-ak eura pa do više stotina ura mogu se kupiti i kućni uređaji koji stalno očitavaju koncentraciju radona poput kućnih meteoroloških postaja koje mjere temperaturu i tlak zraka.

** Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja kvalitetnog novinarstva Agencije za elektroničke medije.*

Tekst se nastavlja ispod oglasa

Podržite nas! Kako bismo Vas mogli nastaviti informirati o najvažnijim događajima i **temama koje se ne mogu čitati u drugim medijima**, potrebna nam je Vaša pomoć. Molimo Vas podržite Narod.hr s 10, 15, 25 ili više eura. Svaka Vaša pomoć nam je značajna! Hvala Vam! Upute kako to možete učiniti možete pronaći **OVDJE**

OZNAKE

detektor

Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada

radon

Sviđa mi se

VIŠE S WEBA

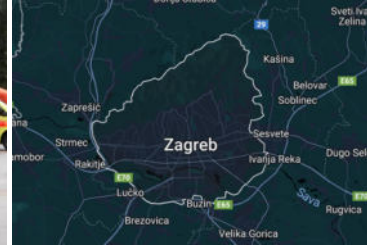
STIGLA VELIKA NOVOST ZA HRVATE: Više nećemo plaćati kao što smo dosad, evo što se mijenja

Oglas

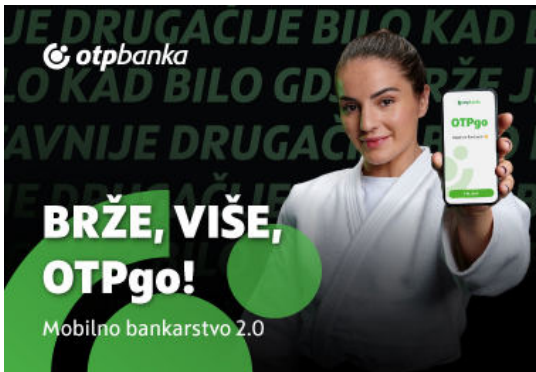
PREKO 300.000 SLUČAJEVA U HRVATSKOJ Širi se neugodna bolest, žena tvrdi: 'Ovo je prvi simptom...'

Oglas

DA ČOVJEK NE POVJERUJE: Jeste li vidjeli što se otvorilo u samom srcu Zagreba? 'Kad sam pogledala fotke...'

Oglas

BRŽE, VIŠE, OTPgo! – Novi, digitalni svijet OTP banke, olimpijski snažan

Oglas

Najbolja zabava te čeka uz 10 € za igru free!

Oglas

Zaviri u Egmont akciju i otkrij fantastične naslove za sve generacije do 80% jeftinije!

Oglas

LGBTeologija: Vukovarska žrtva kao poprište duhovnog boja za čistoću Katoličke Crkve u Hrvata

Oglas

Što je Prolom voda ?

Oglas

Sponsored by Midas

Prethodni članak

Hitrec: Lijepa naša se samo križa, političara ima, nema državnika

Sljedeći članak

Gorica nakon jedanaesteraca u Varaždinu prošla u četvrtfinale Kupa

VEZANI ČLANCI VIŠE OD AUTORA

Kalinić: U slučaju rata skloništa nema, treba urediti i iskoristiti garaže

Bitka za Pantovčak: Uskoro počinje prikupljanje potpisa, službena kampanja kreće u prosincu

Donosimo odgovor dr. sc. Ante Nazora na prozivke Inicijative mladih za ljudska prava

Sukladno članku 94. Zakona o elektroničkim medijima, komentiranje članaka na web portalu i društvenim mrežama Narod.hr dopušteno je registriranim korisnicima. Čitatelj koji želi komentirati članke obavezan se prethodno upoznati sa **Pravilima komentiranja** na web portalu i društvenim mrežama Narod.hr te sa **zabranama propisanim člankom 94. stavak 2. Zakona o elektroničkim medijima**.

Savršena cipela za hodanje i stajanje

vemyear.com

Podrži Narod.hr svojom donacijom

NAJČITANIJE

Tko je Hrvoje Petrač, poduzetnik s kriminalnim dosjeom?

23. studenoga 2024. u 19:00

Beck: Sretan je HDZ koji ima ovakav narod

24. studenoga 2024. u 08:00

Znate li zašto su Švedani plašili djecu Hrvatima?

24. studenoga 2024. u 14:00

Ustavni sud oglosio se o sukobu EPPO-a i USKOK-a

22. studenoga 2024. u 16:32

MUP se oglosio o tajnim letovima za migrante: Evo što kažu

24. studenoga 2024. u 18:54

Frendica.online

Zašto je važno jesti ribu

25. studenoga 2024. u 12:00

Što kažu stručnjaci: Koliko sati djeca trebaju spavati?

25. studenoga 2024. u 07:00

Smotra povijesnih plesova i Starogradskih pjesama u Đakovu

24. studenoga 2024. u 12:00

**Želiš da
i dalje izlazimo?**

**Doniraj za
narod.hr**

NAŠE PREPORUKE

Stanić: Pouka za budućnost

24. studenoga 2024. u 22:00

PODSJETIMO SE

25. studenog 1991.
Ernestinovo (Osijek) –
11 neprijateljskih
tenkova u napadu na
selo

25. studenoga 2024. u 07:30

NAJNOVIJE

Kalinić: U slučaju rata skloništa nema, treba urediti i iskoristiti garaže

25. studenoga 2024. u 12:30

Nesretni Majer opet završio na operaciji

25. studenoga 2024. u 12:15

Izbori u Rumunjskoj: Vodi Georgescu, konzervativac i skeptik prema ratu u...

25. studenoga 2024. u 11:30

Goal: Rakitić od boljih igrača Barce u 21. stoljeću

25. studenoga 2024. u 11:21

Osvrt na lošu večer u Sarajevu: 'Sudački kriterij je bio čudan'

25. studenoga 2024. u 10:48

GLAS NARODA

Čim dobijemo hrvatsku vlast

Bahatluk i totalno prisvajanje države

Zlotovali u zamahu

Za uspomenu i dugo sjećanje

O NAMA

Nastojimo objektivno informirati javnost o svim važnim temama iz Hrvatske i svijeta i onim temama koje se ne mogu čitati u drugim medijima. Portal Narod.hr je Nezavisan, Aktualan, Relevantan, Objektivan, Drugačiji.

Kontaktirajte nas: info@narod.hr

Pratite nas

[Impressum](#) [Opći uvjeti korištenja](#) [Pravila prenošenja sadržaja](#) [Pravila komentiranja](#)

© Copyright Narod.hr 2018